

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120012557
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2120012557.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v konaní o žiadosti odsúdeného Y. N., nar. XX.XX.XXXX v B., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24.03.2021 v Trnave, prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu v Trnave zo dňa 02.02.2021, sp. zn. 28PP/93/2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného Y. N., nar. XX.XX.XXXX v B., zamietla.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol

Podľa § 66 odsek 1 písm. a, písm. b/, odsek 2 Trestného zákona tak, že návrh odsúdeného Y. N., nar. XX.XX.XXXX v B., t.č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestov odňatia slobody, ktoré mu boli uložené rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 3T/29/2018 zo dňa 23.10.2018 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 2To/1/2019 zo dňa 07.03.2019 a trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 0T/168/2016 zo dňa 29.04.2016 v spojitosti s uznesením Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 0T/168/2016 zo dňa 25.06.2019, zamietla.

Okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil v rozsahu č.l. 43-44 spisu.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd poukázal na to, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj prvú materiálnu podmienku, avšak nespĺňa druhú z materiálnych podmienok - prognózu, že bude viesť riadny život. V prípade odsúdeného podľa názoru okresného súdu riziko recidívy je príliš veľké. Poukázal na to, že odsúdený bol doposiaľ 24-krát súdne trestaný, a to predovšetkým za majetkovú kriminalitu (11-krát za trestné činy krádeže v súbehu s trestnými činmi porušovania domovej slobody) a za opakované marenie výkonu úradného rozhodnutia (12-krát), 1-krát za násilnú trestnú činnosť (prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písm. a/ Trestného zákona). Doterajší život odsúdeného preukazuje jeho absolútnu neschopnosť rešpektovať zákony. Odsúdeného od páchania trestnej činnosti neodradila ani opakovaná hrozba výkonu podmiennečného trestu odňatia slobody, 19 nepodmiennečných trestov odňatia slobody a ani opakovaný pobyt v ústavoch na výkon odňatia slobody. Nič z toho odsúdeného nedokázalo motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony. Aj v súčasnosti je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 3T/29/2018 zo dňa 23.10.2018 za zločin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 212 odsek 1, odsek 3 písm. b/, odsek 4 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e/ v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, pričom následne má odsúdený vykonať aj podmiennečný trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 0T/168/2016 zo dňa 29.04.2016 a bol

mu nariadený výkon tohto trestu, pretože počas plynutia skúšobnej doby sa znova dopúšťal ďalšieho protiprávneho konania.

Podľa názoru okresného súdu nič nenasvedčuje tomu, že by bol odsúdený v prípade podmieneného prepustenia na slobodu dostatočne pripravený viesť riadny život a nedopúšťať sa ďalšej trestnej činnosti. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal okresný súd za to, že naprávanie páchatela a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote hneď po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí zahlásil sťažnosť odsúdený z č.l. 40 spisu.

Prokurátor prítomný na verejnom zasadnutí sa vzdal práva na podanie sťažnosti č.l. 40 spisu.

Odsúdený samostatne č.l. 46-47 spisu, ako i prostredníctvom svojho obhajcu č.l. 49 spisu písomne odôvodnil zahlásenú sťažnosť, v ktorej poukázal na to, že okresný súd rozhodoval o podmienenom prepustení až po uplynutí zákonnej lehoty, keďže v zmysle § 415 odsek 4 o návrhu podľa odsek 1 až 3 rozhoduje súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia. Nejde tak len o niekoľkoďňové porušenie.

Súd I. inštancie neporušil len túto lehotu napriek vyhláseniu rozhodnutia 02.02.2021, neoboznámil právneho zástupcu odsúdeného s týmto rozhodnutím, nezaslal mu dokonca ani zápisnicu z verejného zasadnutia. Samotné uznesenie bolo právnemu zástupcovi doručené až 11.03.2021, teda po viac ako piatich týždňoch, a tak nemal možnosť odôvodniť sťažnosť proti rozhodnutiu okresného súdu bez zbytočného odkladu, čím vznikli značné preťahy v konaní a čo taktiež zhoršuje pozíciu odsúdeného na prípadné podanie nového návrhu na podmienené prepustenie po uplynutí zákonnej lehoty. Je toho názoru, že odsúdený správaním vo výkone trestu preukázal, že účel trestu bol čiastočne naplnený a z jeho strany došlo k napraveniu a riaditeľ ústavu na výkon trestu čiastočne odporučil jeho prepustenie. Ak teda súd I. stupňa trvá na tom, že neboli splnené podmienky na podmienené prepustenie, poukazuje, že neboli splnené ani zákonné podmienky takéhoto rozhodnutia a bolo porušené aj právo na obhajobu oneskoreným doručením. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 02.02.2021 č.k. 28PP/93/2020-43 zrušil a odsúdeného podmienené prepustil na slobodu.

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a/ správnosť výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť
b/ konanie predchádzajúce týmto výkonom napadnutého uznesenia.

Krajský súd v Trnave, ako nadriadený súd okresnému súdu, podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť podala oprávnená osoba v zákonom stanovenej lehote, nie je však dôvodná.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva

- odsúdený vykonáva postupne uložené tresty odňatia slobody, a to trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený za zločin krádeže v spolupáchatelstve podľa § 20 Trestného zákona k § 212 odsek 1, odsek 3 písm. b/, odsek 4 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e/ v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 3T/29/2018 zo dňa 23.10.2018, koniec trestu má odsúdený dňa 07.03.2021
- následne odsúdený vykonáva podmienený trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 0T/168/2016 zo dňa 29.04.2016, ktorý mu bol nariadený, pretože počas plynutia skúšobnej doby sa znova dopustil ďalšieho protiprávneho konania. Predpokladaný koniec tohto trestu má mať dňa 05.03.2022

Podľa § 66 ods. 3) Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienené prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Formálnu podmienku na podanie žiadosti o podmiennečné prepustenie odsúdený Leon Kravčuk splnil dňa 05.09.2020.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplýva

- správanie a vystupovanie odsúdeného počas pobytu v predchádzajúcom ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca bol na požadovanej úrovni,
 - nebol disciplinárne odmenený, ani disciplinárne potrestaný,
- Dňa 16.07.2019 bol odsúdený premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou,
- je zaradený do diferenciačnej skupiny B
 - správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni,
 - doposiaľ bol 3-krát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol
 - pracovne je zaradený, jeho správanie a vystupovanie na pracovisku je v požadovanej úrovni
 - odsúdený plní ciele programu zaobchádzania,
 - resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá (opakovane súdne trestaný, spáchaný zločin)
 - v závere riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča ho podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Z registra trestov odsúdeného vyplýva, že bol 24-krát súdne trestaný.

Sťažnostný súd konštatuje, že okresný súd postupoval v danej veci v súlade so zákonom a správne, keď na podklade žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody určil termín procesného úkonu na 02.02.2021, zabezpečil prítomnosť všetkých procesných strán na tomto úkone a tento procesne správne zrealizoval a dospel k správnym skutkovým a právnym záverom.

Podľa § 176 odsek 2 Trestného poriadku uznesenie musí obsahovať odôvodnenie, v ktorom treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri vyhodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti.

V odôvodnení svojho uznesenia okresný súd v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného poriadku dostatočne a presvedčivo zdôvodnil, prečo nie je možné žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovieť.

Sťažnostný súd si všetky závery súdu I. stupňa prezentované v napadnutom uznesení osvojil a v celom rozsahu na ne odkazuje bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení.

Odôvodnenie uznesení I. stupňového a II. stupňového súdu nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu tvoria jeden celok (I. ÚS 336/2016).

Podľa § 66 odsek 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z citovaného ustanovenie § 66 odsek 1 písm. a/, b/ Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienične prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú splnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a tiež skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správne záveru, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, teda že odsúdený vykonal potrebnú časť výmery uloženého trestu.

Taktiež správne skonštatoval, že u odsúdeného bola splnená jedna z materiálnych podmienok, a to, že odsúdený svojím správaním počas výkonu trestu odňatia slobody preukazuje snahu k náprave, keď jeho správanie je v súlade s ústavným poriadkom. Doposiaľ získal tri disciplinárne odmeny a ciele stanovené programom zaobchádzania odsúdený plní. Takisto si plní aj pracovné povinnosti. V tomto smere však sťažnostný súd konštatuje, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody devätnásťkrát, teda vie ako sa má správať a vytvoriť si podmienky na získanie kladného hodnotenia.

U odsúdeného však nie je splnená druhá materiálna podmienka, ktorú súd objasňuje a skúma komplexnejšie, posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostrediu, v ktorom žil, celý jeho doterajší život, povahu charakteru trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu, s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 odsek 1 Trestného zákona je potrebné i v prípade uvedeného v bode I/ skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení (R 5/2017).

Sťažnostný súd, zhodne ako súd I. stupňa, poukazuje na tú skutočnosť, že odsúdený bol doposiaľ 24-krát súdne trestaný, z toho 19-krát vo výkone trestu odňatia slobody. Odsúdením Okresného súdu Bratislava II sp.zn. OT/168/2016 bola odsúdenému daná možnosť preukázať snahu po polepšení, keď mu bol uložený podmieničný trest odňatia slobody. Túto možnosť odsúdený nevyužil a uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 25.06.2019 sp.zn. OT/168/2016 bolo rozhodnuté o jeho neosvedčení v skúšobnej dobe podmieničného odsúdenia. Taktiež z hodnotenia odsúdeného vyplýva, že resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálnych zlyhania menej priaznivá, a to s poukazom na jeho trestnú minulosť.

Sťažnostný súd taktiež prihliadol s poukazom na § 66 odsek 2 Trestného zákona na povahu spáchanej trestnej činnosti (zločin majetkového charakteru a prečin násilnej povahy), osobu odsúdeného, kedy nie je možné jednoznačne vyvodiť záver, že bude viesť na slobode riadny život.

Vzhľadom na tieto skutočnosti má aj sťažnostný súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieničným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, tak ako to správne skonštatoval aj súd I. stupňa.

K sťažnostným námietkam

Podľa § 415 odsek 4 Trestného poriadku, o návrhu podľa odsekov 1 až 3 rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 172 odsek 3 Trestného poriadku rozsudok treba písomne vyhotoviť vo väzobných veciach najneskôr do 10 pracovných dní, v ostatných veciach do 30 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia; ak ho zo závažných dôvodov nemožno v tejto lehote vyhotoviť, predseda súdu môže povoliť dlhšiu lehotu, najviac však dvojnásobok uvedených lehôt; o tomto súd upovedomí strany.

Podľa § 180 Trestného poriadku, ak tento diel neustanovuje niečo iné, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia prvého dielu tejto hlavy o rozsudku.

Sťažnostný súd konštatuje, že 60-dňová lehota uvedená v ustanovení § 415 odsek 4 Trestného poriadku je poriadková pokuta, ktorá v prípade jej nedodržania nespôsobuje nezákonnosť rozhodnutia. Táto lehota vyjadruje len verejný záujem na urýchlennom rozhodovaní vo veciach podmieneného prepustenia.

Na vyhotovenie uznesenia mal sudca 30 pracovných dní. Uznesenie bolo vyhlásené 02.02.2021, vyhotovené a expedované dňa 01.03.2021. Odsúdený napadnuté uznesenie prevzal dňa 02.03.2021, obhajca 11.03.2021. Uznesenie sa obhajcovi nepodarilo doručiť dňa 05.03.2021, opakované doručenie 08.03.2021 a zásielka bola uložená na pošte 08.03.2021. Uznesenie bolo vyhotovené v zákonom stanovenej lehote, preto k žiadnemu porušeniu práva na obhajobu zo strany okresného súdu neprišlo.

Sťažnostný súd pripomína, že podmienené prepustenie je významným výchovným prostriedkom trestného práva, avšak jeho podstata netkvie v tom, aby páchatel bol za dobré správanie prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby. Podmienené prepustenie bude odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy (viď uznesenie Ústavného súdu SR zo 14.02.2008 sp.zn. IV ÚS 53/2008).

Rozhodnutie o podmienenom prepustení má fakultatívnu povahu, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu odňatia slobody, slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti.

Sťažnostný súd na záver konštatuje, že odsúdený čiastočne splňa podmienky na podmienené prepustenie a jeho resocializácia je z hľadiska hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá. Aby mohlo byť žiadosti vyhovené, je potrebné, aby výkon trestu odňatia slobody u odsúdeného plnil svoj účel, čo v danom prípade splnené nie je, a to najmä s poukazom na osobu odsúdeného, ktorý má sklony k páchaniu trestnej činnosti. Vzhľadom na predchádzajúci spôsob života odsúdeného, 24 záznamov v registri trestov, predchádzajúce výkony trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu, neboli splnené podmienky na podmienené prepustenie s dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je dôvodná.

Keďže krajský súd nezistil žiadne dôvody pre zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by boli v prospech odsúdeného, sťažnosť ako nedôvodnú v zmysle ustanovenia § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.